Κυριακὴ τῆς Ἀποκρέω (Ματθ. 25, 31 – 46)
2 Μαρτίου 2008

«Ὅταν ἔλθῃ ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ
καὶ πάντες ἅγιοι ἄγγελοι μετ᾽ αὐτοῦ».
«Ὢ ποία ὥρα τότε καὶ ἡμέρα φοβερά, ὅταν καθίσῃ ὁ Κριτὴς ἐπὶ θρόνου φοβεροῦ.
Βίβλοι ἀνοίγονται καὶ πράξεις ἐλέγχονται
καὶ τὰ κρυπτὰ τοῦ σκότους δημοσιεύονται».
(Ἰδιόμελον τῶν αἴνων Κυριακῆς τῶν Ἀπόκρεω)

Αὐτὸ τὸ φοβερὸ κριτήριο ὁ προφήτης Δανιὴλ τὸ εἶδε σὲ ὅραμα, ἀδελφοί, καὶ προφητεύει: «Ἐθεώρουν ἕως ὅτου θρόνοι ἐτέθησαν καὶ ὁ παλαιὸς τῶν ἡμερῶν ἐκάθητο…Ὁ θρόνος αὐτοῦ πῦρ φλέγον· ποταμὸς πυρὸς εἵλκεν ἔμπροσθεν αὐτοῦ… κριτήριον ἐκάθισε καὶ βίβλοι ἠνεώχθησαν» (Δανιὴλ Ζ’ 9).

Τὸ κεντρικὸ θέμα, λοιπόν, τῆς σημερινῆς Κυριακῆς τῶν Ἀπόκρεω καὶ τῆς σχετικῆς εὐαγγελικῆς περικοπῆς εἶναι ἡ Κρίσις.

Ποιὸ ὅμως θὰ εἶναι τὸ κριτήριο τοῦ Κυρίου μας κατὰ τὴν ὥρα τῆς κρίσεως; Ἐμεῖς οἱ χριστιανοὶ θὰ κριθοῦμε γιὰ τὴν φιλάδελφο ἐλεημοσύνη: «Ἐπείνασα, ἐδίψησα, ξένος ἤμην, ἠσθένησα, ἐν φυλακῇ ἤμην, γυμνὸς ἤμην», καὶ ἡ ὁποία φιλάδελφος ἐλεημοσύνη καὶ ἀγάπη ἀναφέρεται στὸν ἴδιο τὸν Κύριο Ἰησοῦ.

Τὴν ἀγάπη ὅμως τὴ χριστιανικὴ τὴν ἐννοοῦμε ὄχι ὡς ἕνα ἁπλὸ ἀνθρωπιστικὸ ἐνδιαφέρον γιὰ μία ἀφηρημένη δικαιοσύνη καὶ γιὰ κάποιους ἀνώνυμους «φτωχούς» ἀλλὰ ὡς συναίσθημα καὶ δόσιμο καὶ προσωπικὴ ἀγάπη γιὰ κάθε ἀνθρώπινο πρόσωπο μὲ τὸ ὁποῖο ὁ Θεὸς μὲ φέρνει σ᾽ ἐπαφή. Εἶναι ἀνάγκη νὰ γίνῃ αὐτὴ ἡ διάκριση, γιατί σήμερα ὅλο καὶ περισσότεροι χριστιανοὶ ταυτίζουν τὴν χριστιανικὴ ἀγάπη μὲ πολιτικὲς ἢ κοινωνικὲς ἢ καὶ οἰκονομικὲς φροντίδες. Ἔχουν τὴν τάση νὰ μετατοπίζουν τὸ ἐνδιαφέρον ἀπὸ τὸ μοναδικὸ πρόσωπο καὶ τὸν μοναδικὸ προσωπικὸ προορισμό του στὶς ἀνώνυμες ὀντότητες, ὅπως εἶναι οἱ «τάξεις», οἱ «φυλὲς» καὶ λοιπά.

Ὄχι πὼς αὐτὲς οἱ φροντίδες εἶναι καταδικαστέες, (γιατί οἱ χριστιανοὶ μέσα στὴν

πορεία τῆς ζωῆς τους, μέσα στὶς εὐθύνες τους ὡς πολῖτες, ὡς ἐπαγγελματίες καλοῦνται νὰ φροντίζουν γιὰ μία δίκαιη, σταθερὴ καὶ ἀνθρώπινη κοινωνία). Ἀλλὰ ἄλλο εἶναι ἡ χριστιανικὴ ἀγάπη, δηλαδὴ «ἡ δυνατὴ ἀδυνατότητα» νὰ βλέπουν στὸ πρόσωπο κάθε ἀνθρώπου, ὁποιοσδήποτε καὶ ἂν εἶναι αὐτός, τὸν Χριστό.

Ἡ χριστιανικὴ ἀγάπη εἶναι ἡ μυστηριώδης δύναμη ποὺ ξεπερνάει τὸ τυχαῖο καὶ τὸ ἐξωτερικὸ στὸν «ἄλλο», ξεπερνάει δηλαδὴ τὴν ἐξωτερικὴ ἐμφάνιση, τὴν κοινωνική του θέση, τὴν ἐθνική του καταγωγή, τὴν διανοητική του ἱκανότητα καὶ φθάνει στὴν ψυχή του ἢ στὸ πρόσωπο· τὸ δῶρο αὐτὸ τῆς θεϊκῆς ἀγάπης σὲ μᾶς.

Δὲν ὑπάρχει ἀπρόσωπη ἀγάπη, γιατί ἀγάπη εἶναι ἡ ἀνακάλυψη τοῦ «προσώπου» στὸν κάθε ἄνθρωπο. Καὶ ἂν ὑπάρχουν ἀκόμα ἄνθρωποι ποὺ βρίσκονται ἐν «φυλακῇ», εἶναι «πεινῶντες καὶ διψῶντες», εἶναι «ξένοι», «γυμνοὶ» καὶ λοιπά, ὑπάρχουν ἀκριβῶς γιατὶ τοὺς λείπει αὐτὴ ἡ προσωπικὴ ἀγάπη, ποὺ τελικὰ εἶναι εὐθύνη μας νὰ κυριαρχήση στὸν κόσμο. Γιατὶ ἂν ἐπικρατήση, τότε, «ἐφ᾽ ὅσον ἐποιήσατε ἑνὶ τούτῳ τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων ἐμοὶ ἐποιήσατε».

Τὴν διαβεβαίωση αὐτὴ ἀναλύοντας ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος μᾶς διδάσκει: «ἐσὺ ποὺ κάνεις ἐλεημοσύνη γνώριζε ὅτι τὸ δικό μου χέρι εἶναι τεντωμένο καὶ ὑποδέχομαι τὸν ὀβολόν σου».

Ἂν ντύσης φτωχό, αἰσθάνομαι ἐγὼ τὴν ζεστασιά.

Ἂν ἐπισκεφθῆς φυλακὲς καὶ φυλακισμένους, μὴν παραξενευθῆς, ἂν μὲ δῆς «δεσμοῖς συγκαθήμενον».

Ἂν πάλι σὲ νοσοκομεῖο πᾶς καὶ ἀσθενεῖς παρηγορήσης, «τῆς κλίνης οὐκ ἀπολιμπάνομαι».

Ἂν βάλης στὸ σπίτι σου ἄστεγο, δι᾽ αὐτοῦ «λαμβάνεις με ἐν τῷ οἴκῳ σου».Ἰωάν. Χρυσοσ. Λόγος εἰς τὴν παραβολὴν τῶν 10 παρθένων καὶ περὶ ἐλεημοσύνης

Ἀδελφοί, ὁ Κύριος δὲν θὰ ζητήση λόγο γιὰ τὴν πίστη μας, γιατὶ αὐτὴ προϋποτίθεται. Ἀλλὰ ζητεῖ νὰ τοῦ φανερώνουμε τὴν πίστη μας «ἐκ τῶν ἔργων μας». Καὶ τοῦτο γιατί «ἔρχεται ἡ μέρα Κυρίου Παντοκράτορος» (Ἐξαποστειλάριον Κυριακῆς Ἀπόκρεω). Καὶ ὅπως ἀκριβῶς κανένας δὲν θὰ μείνη ἄγευστος θανάτου, ἔτσι κανεὶς δὲν ὑπάρχει ποὺ θά ᾽ναι ἀμέτοχος κρίσεως.

Τί εἶναι ὅμως ὁ θάνατος; Εἶναι μήπως ὁ τελευταῖος βράχος πάνω στὸν ὁποῖο συντρίβεται καὶ ναυαγεῖ τὸ πλοιάριο τῆς ὑπάρξεώς μας καὶ καταποντίζεται στὴν

ἀνυπαρξία;

Ὄχι· ὁ θάνατος εἶναι ἡ μυστική, ἀόρατη καὶ ὑπερκόσμια πύλη, πού μᾶς εἰσάγει σὲ νέα ὡραιότερη, τελειότερη καὶ ἀνώδυνη ζωή. Εἶναι «μετάβασις ἐκ τῶν λυπηροτέρων ἐπὶ τὰ θυμηδέστερα καὶ ὡραιότερα καὶ ἀνάπαυσις καὶ χαρά» (Ἀπὸ τὶς εὐχὲς Γονυκλισίας τῆς Πεντηκοστῆς).

«Ἀπόκειται τοῖς ἀνθρώποις ἅπαξ ἀποθανεῖν μετὰ δὲ ταῦτα κρίσις» (Ἑβραίους 9-27).

Εἶναι ἀναγκαία ἡ μελλοντικὴ κρίση, γιὰ νὰ ἀποδοθῆ τὸ δίκαιο στοὺς ἀδικηθέντες, ὁ ἔπαινος εἰς τοὺς θεοφιλῶς ἐργασθέντες, ἡ ἀνάπαυση σ᾽ αὐτοὺς ποὺ κουράστηκαν γιὰ τὸ ἔργο τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, γιὰ νὰ δοθῆ ἡ ἀμοιβὴ στοὺς ἁγίους, ἡ τιμὴ στοὺς δικαίους καὶ γιὰ νὰ τιμωρηθοῦν οἱ ἀσεβεῖς, οἱ ἄδικοι, οἱ βλάσφημοι, ὅσοι ἐπιμένουν στὴν ἁμαρτία, οἱ ἄσπλαγχνοι.

Εἶναι ἀναγκαία ἡ μελλοντικὴ κρίση, γιατί δὲν πρέπει ὁ Κύριος νὰ ἀφήση ἀνεκδίκητο τὸν πτωχό, τὸν ὀρφανό, τὸν καταθλιβόμενο ἀδελφό, τὸν δυστυχῆ ἄνθρωπο. «Καὶ ἀπελεύσονται ἄλλοι μὲν εἰς κόλασιν αἰώνιον, οἱ δὲ δίκαιοι εἰς ζωὴν αἰώνιον». Γι᾽ αὐτὸ «συναχθήσεται ἔμπροσθεν αὐτοῦ πάντα τὰ ἔθνη» καὶ «πάντες παραστησόμεθα τῷ βήματι τοῦ Χριστοῦ» (Ρώμ. 14-10). Καὶ δίκαιοι καὶ ἁμαρτωλοὶ καὶ καλοὶ καὶ κακοὶ καὶ θεόφιλοι καὶ θεομάχοι καὶ πρόβατα καὶ ἐρίφια. Ἐκεῖ «ἐξαλείψει ὁ Θεὸς πᾶν δάκρυον» (Ἀποκαλ. 7-17).

Γιατί «τὸ πολίτευμα ἡμῶν ἐν οὐρανοῖς ὑπάρχει», ἀφοῦ «οὐχ ἔχομεν ὧδε μένουσαν πόλιν, ἀλλὰ τὴν μέλλουσαν ἐπιζητοῦμεν» (Ἑβραίους 13, 14). Ἂν ἐποιήσαμε ἀγάπη καὶ φιλάδελφο ἐλεημοσύνη, «τῷ Κυρίῳ ἐποιήσαμεν» καὶ εἴμεθα οἱ εὐλογημένοι τοῦ πατρὸς καὶ γι᾽ αὐτὸ θὰ κληρονομήσουμε «τὴν ἡτοιμασμένην ἡμῖν βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου». Ἂν ὅμως δὲν δείξουμε ἀγάπη ἀλλὰ σκληρότητα καὶ βαρβαρότητα καὶ ἀπανθρωπιά, τότε μᾶς περιμένει ὅ,τι καὶ τὸν διάβολο, δηλαδὴ «τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον». Τοῦτο τὸ αἰώνιο πῦρ, ἡ αἰώνια κόλαση ἔχει ἑτοιμασθῆ γιὰ τὸν διάβολο καὶ τοὺς ὑπηρετοῦντες αὐτῶν δαίμονες καὶ ὄχι γιὰ τὸν ἄνθρωπο.

Ὅταν ὅμως ὁ ἄνθρωπος βρίσκεται μακριὰ ἀπὸ τὴν ἀγάπη καὶ τὴν φιλάδελφο ἐλεημοσύνη ἀπὸ ἐπιλογή του, τότε ἔχει ἐπιλέξει τὸν διάβολο τὸν πονηρὸ καὶ συνεπῶς ὅ,τι ἔχει ἑτοιμασθῆ γι᾽αὐτόν θὰ τὸ γευθῆ καὶ ὁ ἄνθρωπος.

Ἀδελφοί μου, ὑπάρχει μετὰ θάνατον ζωή. Ὑπάρχει κρίση καὶ δίκαιη ἀνταπόδοση. Τώρα ποὺ ἔχουμεν καιρό, πρὶν νά ᾽ναι ἀργά, γιατὶ ἐν τῷ ᾅδῃ οὐκ ἔστι μετάνοια, ἂς μετανοήσουμε, ἂς πιστεύουμε μὲ εἰλικρίνεια στὸ Θεὸ ἀποδεικνύοντας τὴν πίστη

μας μὲ ἔργα ἀγάπης καὶ φιλάδελφης ἐλεημοσύνης, γιὰ νὰ εἰσέλθουμε στὴν αἰώνια ζωή.

Ποιὸς ξέρει ἂν αὐτὸ ποὺ λέμε ζωὴ εἶναι θάνατος, ὁ δὲ θάνατος εἶναι ζωή; Διὰ τοῦ θανάτου εἰσερχόμεθα στὴν ζωή.

Πιστεύσωμεν, ἀγαπήσωμεν ἵνα ζήσωμεν.

Ἀρχιμ. Ν. Κ.